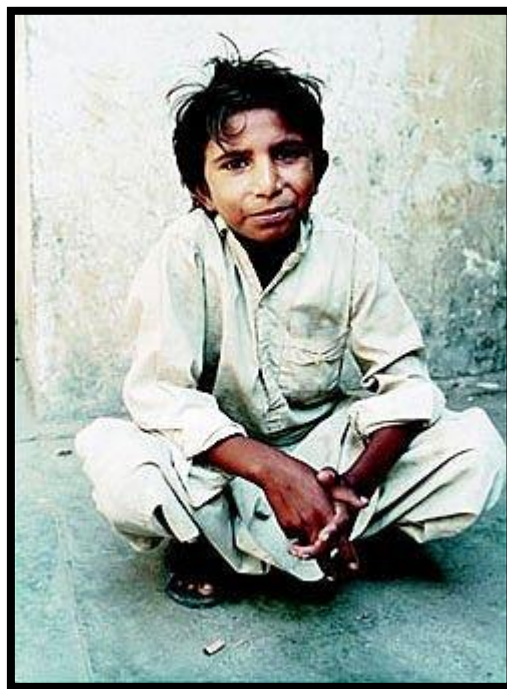

Λογοτεχνικό ανάγνωσμα περιόδου Χριστουγέννων

Βιβλίο: Ικμπάλ: ένα παιδί ενάντια στην παιδική εργασία

Εκδόσεις: Πατάκης

Ονοματεπώνυμο: Μαριάννα Μπιτσάνη

Λογοτεχνικό Εξωσχολικό ανάγνωσμα περιόδου Χριστουγέννων

Εργασία ομάδας Β΄

1. α) Να σκιαγραφήσεις την προσωπικότητα του μικρού ήρωα Ικμπάλ Μασί, έτσι όπως την γνώρισες μέσα από τις σελίδες του βιβλίου σου. Πόσο εύκολο πιστεύεις ότι είναι ένα μικρό παιδί να υψώσει το ανάστημά του απέναντι σε ένα οργανωμένο κύκλωμα; Τι ήταν αυτό που έδωσε δύναμη στον Ικμπάλ;

β) Να επιλέξεις μία σκηνή από το βιβλίο που σε συγκίνησε ιδιαίτερα και να την παρουσιάσεις. Να την σχολιάσεις και να γράψεις για ποιο λόγο σε άγγιξε.

2. Στο διαδίκτυο μπορείς να βρεις πολλά στοιχεία (κείμενα ή βίντεο) σχετικά με τη ζωή, τη δράση και τη δολοφονία του Ικμπάλ Μασί, αλλά και για την παιδική εργασία και τα δικαιώματα του παιδιού. Αφού συγκεντρώσεις φωτογραφικό υλικό ή όποια άλλα στοιχεία επιθυμείς, να δημιουργήσεις μία παρουσίαση power point ή ένα βίντεο:

- ✓ αφιέρωμα στον Ικμπάλ και στον αγώνα ενάντια στην παιδική εργασία ή
- ✓ αφιέρωμα στην υπεράσπιση των δικαιωμάτων του παιδιού.

(Μπορείς να χρησιμοποιήσεις μουσική επένδυση της επιλογής σου, ακόμα και να ηχογραφήσεις τη φωνή σου ως «αφήγηση» στο βίντεο).

A) Στο βιβλίο του Φραντσέσκο Ντ'Αταμο, εμφανίστηκαν πολλοί ήρωες με διαφορετικές προσωπικότητες, ζωές και φιλοδοξίες. Στη μέση όμως εκείνος που κινούσε το γαϊτανάκι με τα πολύχρωμα όνειρα, ήταν ο Ικμπάλ Μασί. Ο Ικμπάλ, βιώνοντας τη φτώχεια, την πείνα, την εκμετάλλευση και

στερούμενος θεμελιώδη δικαιώματα, τόλμησε να φωνάξει και να επικρίνει τους εκμεταλλευτές του, τόλμησε να δράσει. Η ιστορία του Ικμπάλ με ώθησε να συλλογιστώ τη θέση μου απέναντι σε εκείνον και στους χιλιάδες μικρούς εργάτες που κρύβονται κακοποιημένοι πίσω από τα τελάρα τους δουλεύοντας υπό άθλιες συνθήκες, χωρίς να έχουν τη δυνατότητα να σπάσουν τις αλυσίδες που τους συνδέουν με τη στέρηση, τη δυστυχία και την ένδεια. Νιώθω, λοιπόν, την ανάγκη να αναζητήσω τον τρόπο με τον οποίο άγγιξε το μεγάλο του στόχο, το στήριγμα που τον κράτησε στον δρόμο του οράματός του και φυσικά, να ζωγραφίσω με αδρές πινελιές την προσωπικότητα του μικρού αγωνιστή.

Αρχικά, ο Ικμπάλ κατά την άποψη μου ήταν ιδεαλιστής και αποφασιστικός, καθώς διέθετε έναν υψηλό στόχο για τον οποίο ήταν πρόθυμος να αγωνιστεί. Συγκεκριμένα, ο Ικμπάλ ήταν διατεθειμένος να απαγκιστρωθεί από την παθητικότητα που χαρακτήριζε την οικογένεια του και τους φίλους του και δραπετεύοντας από το εργαστήριο που δούλευε να αγωνιστεί τόσο για την προσωπική του απελευθέρωση, όσο και για την απελευθέρωση των φίλων του και των παιδιών που γνώριζε ότι εργάζονταν σε αντίστοιχες συνθήκες. Στη συνέχεια, θεωρώ ότι ο νεαρός ήρωας διακρινόταν για την ωριμότητα και τη σύνεση του, διότι αντιμετώπιζε την κατάσταση στην οποία ήταν εμπλεγμένος αγόγγυστα και χωρίς μεμψιμοιρία, γεγονός το οποίο θαύμασα ιδιαίτερα, καθώς αμφιβάλλω για το κατά πόσο εγώ θα ήμουν ικανή να αντεπεξέλθω σε τέτοιες συνθήκες διαβίωσης, συνηθισμένη στην τρυφηλότητα του Δυτικού πολιτισμού. Μάλιστα, ο Ικμπάλ είχε απόλυτη συναίσθηση του χρέους, που έπρεπε να ξεπληρώσει με την εργασία του και δεν είχε αυταπάτες για τη συμβολή της δουλειάς του στην επιβίωση της οικογένειας, γι' αυτό και θα μπορούσαμε να τον χαρακτηρίσουμε ρεαλιστή. Παρ'όλα

αυτά, ο νεαρός ήρωας δεν έπαυε να στεναχωριέται για τη ζωή των συνομηλίκων του ούτε να ευγνωμονεί τους φίλους του για την υποστήριξη και την κατανόηση τους. Άρα αντιλαμβανόμαστε, ότι δίπλα στο χρέος του απέναντι στον εαυτό του και την οικογένεια του, ένιωθε την υποχρέωσή του απέναντι στους φίλους του, στοιχείο που εύλογα μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι ο Ικμπάλ ήταν συμπονετικός, τίμιος και διαπνεόταν από μια αίσθηση οικουμενικότητας. Επομένως, καταλήγουμε στο γεγονός, ότι ο νεαρός Ικμπάλ Μασί, ήταν μια φυσιογνωμία, στην οποία το χρέος, το συναίσθημα, η υποχρέωση, συνυπήρχαν αρμονικά σκιαγραφώντας έναν αγωνιστή με σθένος, δυναμικότητα και μάτια που βάραιναν από τα όνειρα. Όλα όσα προαναφέρθηκαν διαμορφώνουν το πλαίσιο του θάρρους που χαρακτήριζε τον Ικμπάλ και της προσπάθειας του να καταπολεμήσει το κατεστημένο.

Κατά την άποψη μου το πιο εντυπωσιακό γεγονός στον αγώνα του Ικμπάλ είναι τα πρόσωπα ενάντια στα οποία ξεσηκώθηκε και στήριξε τον αγώνα του, δηλαδή η επονομαζόμενη «μαφία των χαλιών». Ας προσπαθήσουμε, λοιπόν, να σχηματίσουμε στο μυαλό μας την εικόνα μιας οργανωμένης σπείρας εκμεταλλευτών με μακροχρόνια δράση και εξουσία, η οποία βρίσκεται αντιμέτωπη με ένα υποσιτισμένο παιδί 10 ετών, έναν «είλωτα του Πακιστάν», με πληγωμένα χέρια και επαναστατικές απόψεις. Πράγματι, η παράθεση των γεγονότων είναι τραγελαφική, όμως αποδίδει όλο το νόημα της κίνησης του Ικμπάλ. Συγκεκριμένα, ο μικρός εργάτης είχε το θάρρος να ξεσηκωθεί και να περάσει από το στάδιο της απατηλής ελπίδας σε εκείνο της δράσης. Στο βιβλίο αναφέρεται ότι ο Ικμπάλ, όταν απελευθερώθηκε και ξεκίνησε τη δράση του ως βοηθός μιας ομάδας ακτιβιστών, φωτογράφιζε με κίνδυνο της ζωής του τα εργαστήρια όπου δούλευαν συνομήλικοί του, ενώ μια φορά

είχε κακοποιηθεί στην προσπάθεια του να απαθανατίσει τις άθλιες συνθήκες κάτω από τις οποίες ζούσαν και εργάζονταν τα παιδιά. Επίσης, συμμετείχε στις συζητήσεις των ακτιβιστών, έπαιρνε μέρος σε συλλαλητήρια και δεχόταν με θάρρος την αποδοκιμασία και την επιφυλακτικότητα του πλήθους. Όλες οι παραπάνω ενέργειες διεκπεραιώνονταν με ενθουσιασμό από τον Ικμπάλ, όμως προκαλούσαν θυμό, φόβο και εκνευρισμό στο αντίπαλο στρατόπεδο, το οποίο έβλεπε το έργο του να κλονίζεται και να καταρρέει εξαιτίας ενός μικρού επαναστάτη. Από αυτήν την επισήμανση μπορούμε να κατανοήσουμε τους ποικίλους κινδύνους που ελλόχευαν για τον μικρό Ικμπάλ και το μέγεθος του εγχειρήματος που σχεδόν ασυναίσθητα είχε αναλάβει, το οποίο μπορούσε εύκολα να τον κάμψει σωματικά και να τον καταβάλλει ψυχικά. Ο Ικμπάλ, λοιπόν, εναντιώθηκε στο κατεστημένο και έδειξε όχι μόνο τι μπορεί να επιτευχθεί με την ανατροπή του, αλλά και το πόσο δύσκολο είναι για ένα παιδί να ξεπεράσει τα στερεότυπα και να αγωνιστεί για κάτι ανώτερο ερχόμενο σε σύγκρουση με τους διεφθαρμένους και χρησιμοθηρικούς σκοπούς των ανθρώπων της χώρας του. Η προσπάθεια του Ικμπάλ αποτέλεσε υπόδειγμα ειλικρινούς αγωνιστικού πνεύματος, το οποίο όμως ο ίδιος το πλήρωσε με τη ζωή του, καθώς τα ύπουλα μέσα των ισχυρών υπερίσχυσαν της δικής του δύναμης. Επομένως, εμείς οι ουδέτεροι παρατηρητές καταλήγουμε να αναρωτιόμαστε: «Τί έδωσε τόση δύναμη στον Ικμπάλ, ώστε να πραγματοποιήσει τον αγώνα του και στο τέλος να δολοφονθεί;». Η απάντηση μπορεί να δοθεί από τα χιλιάδες παιδιά που ελευθερώθηκαν με την αρωγή του, από τα άτομα που του απένειμαν το βραβείο «Reebok Youth in Action Award», αλλά και από όλους τους ανθρώπους που τον είδαν σε μια σκοτεινή φωτογραφία να κρατά τον τηλεβόα και να φωνάζει για την εκμετάλλευση των παιδιών. Η απάντηση είναι: ένας χαρταετός. Ένας πολύχρωμος χαρταετός, ο οποίος

συμβολίζει τα όνειρα, την ελπίδα, την ουτοπία και την αφοσίωση στον πραγματικό και υψηλό στόχο, που έχει αντίκτυπο σε όλη την ανθρωπότητα

B) Στο βιβλίο «Ικμπάλ: ένα παιδί ενάντια στην παιδική εργασία», υπήρχαν πολλές σκηνές οι οποίες με άγγιξαν και με προβληματίσαν και οι οποίες αναφέρονταν στις συνθήκες διαβίωσης των παιδιών στο ταπητουργείο του Χουσέιν Χαν. Παρ' όλα αυτά το σημείο, το οποίο με συγκίνησε και με ευαισθητοποίησε ιδιαίτερα ως προς το έργο του Ικμπάλ, ήταν το γράμμα της μικρής Μαρίας στην αφηγήτρια του βιβλίου, Φατίμα, στο οποίο το κοριτσάκι αναφέρεται στη δολοφονία του Ικμπάλ και στον τρόπο με τον οποίο την επηρέασε.

Η Μαρία ξεκινά την αφήγηση της απολογούμενη για το μεγάλο χρονικό διάστημα που πέρασε δίχως να της γράψει και εκφράζει τη βαθιά στεναχώρια της για το νέο που πρόκειται να της μεταφέρει. Ύστερα, αναφέρει ότι ο Ικμπάλ μόλις επέστρεψε από το ταξίδι του, πήγε στο χωριό του για να συναντήσει τους γονείς του και να γιορτάσουν μαζί το Πάσχα. Έπειτα, περιγράφει την παραμονή του στο χωριό κάνοντας αναφορά στον θαυμασμό και στη χαρά των κατοίκων για τον Ικμπάλ, στο τραπέζι την Κυριακή του Πάσχα και στον τρόπο με τον οποίο περνούσε τον χρόνο του. Στη συνέχεια, η μικρή Μαρία θίγει το ζήτημα της δολοφονίας γράφοντας ότι ο Ικμπάλ πυροβολήθηκε από αγνώστους που βρίσκονταν σε ένα μαύρο αυτοκίνητο, την ώρα που επέστρεφε στο σπίτι του. Ακόμη, το κοριτσάκι εκμυστηρεύεται στη Φατίμα πως για λίγο καιρό πίστευε ότι θα χάσει ξανά τη μιλιά του, καθώς είχε κλειστεί στον εαυτό του, ενώ επισημαίνει ότι δεν μπορούσε να πιστέψει πως ο Ικμπάλ ήταν νεκρός. Στο τέλος του γράμματος, η Μαρία παραθέτει ένα περιστατικό, σύμφωνα με το οποίο, ένα αγοράκι, που δούλευε σε εργαστήριο χαλιών, είχε έρθει στην

πόρτα τους για να καταγγείλει το αφεντικό του γνωρίζοντας το έργο και την προσπάθεια τους, λέγοντας: «Εγώ δε φοβάμαι». Η μικρούλα ολοκληρώνει το γράμμα επισημαίνοντας την ομοιότητα του αγοριού με τον Ικμπάλ, προτρέποντας τη Φατίμα να μη στεναχωρηθεί και ζητώντας της να διαδώσει την ιστορία τους ώστε να διατηρηθεί ζωντανή η ιστορία του μικρού αγωνιστή.

Ο λόγος που αυτό το γράμμα με άγγιξε τόσο και συγκεκριμένα το σημείο που αναφέρεται το περιστατικό με το αγοράκι, είναι λόγω της διάχυτης ελπίδας για την παραμονή του Ικμπάλ σε αυτόν τον κόσμο. Συγκεκριμένα, το γράμμα μας προτρέπει να συλλογιστούμε το γεγονός ότι η παρουσία του αγώνα του Ικμπάλ είναι αισθητή, ανεξάρτητα από το αν εκείνος ζει ή όχι, και ακολουθώντας την προτροπή της μικρής Μαρίας να μοιραστούμε την ιστορία του αγωνιστή ώστε να αποτυπωθεί πρώτα στο δικό μας μυαλό και έπειτα στον υπολοιπών. Επίσης, κάτι το οποίο μου προξένησε ιδιαίτερη εντύπωση είναι το γεγονός ότι η ιστορία του Ικμπάλ αποτελεί πηγή έμπνευσης τόσο για τη Μαρία όσο και για όλα τα υπόλοιπα παιδιά που έχουν βρεθεί σε παρόμοια κατάσταση και ακόμη, το γεγονός, πως η παρουσία του Ικμπάλ διώχνει τον φόβο και τον αντικαθιστά με ένα αίσθημα αισιοδοξίας και ελευθερίας. Με αυτό το γράμμα στο τέλος κατάλαβα ότι «Ικμπάλ» είναι ο εθελοντισμός, είναι το συσσίτιο, η προσφορά, ο σεβασμός απέναντι στο διαφορετικό, ο αγώνας για τις αξίες και τα ιδανικά. «Ικμπάλ» είναι το αίσθημα αγάπης το οποίο κρύβεται στις πιο μύχιες πτυχές της ανθρώπινης ψυχής. «Ικμπάλ» είναι όσα μας δίνουν την ευκαιρία να ελπίζουμε σε κάτι ανώτερο. Γι' αυτόν τον λόγο, λοιπόν, συγκινήθηκα τόσο με το σημείο αυτό, γιατί στο μυαλό μου ακούγονταν διαρκώς τα χαμόγελα που φώναζαν «Ικμπάλ», κοιτάζοντας χαρταετούς...

